

Koulunsa aloittaville forssalaislapsille avattavaa osakesäästötiliä koskeva valtuustoaloite

311/02.02.00/2021

KV 10.05.2021 § 50

Valtuutettu Emmi Lintonen luki koulunsa aloittaville forssalaislapsille avattavaa osakesäästötiliä koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Maaliskuussa 2021 kotimaisen omistajuuden vahvistamista pohtinut Juha Sipilän vetämä työryhmä luovutti raporttinsa työ- ja elinkeinoministeri Mika Lintilälle. Työryhmän raportissa oli 70 erilaista toimenpidettä. Työryhmän agendalla oli mm. tavoite, jossa selvitettäisiin mahdollisuutta liittää osakesäästötili osaksi äitiyspakkausta. Ehdotuksen mukaan Suomen valtio avaisi jokaiselle vastasyntyneelle Suomessa vakituisesti asuvalle lapselle osakesäästötilin, jolle valtio lahjoittaisi 300 euroa. Varojen sijoittamisesta päättäisivät huoltajat, joille annettaisiin riippumatonta sijoitusmateriaalia äitiyspakkauksessa ja neuvolassa.

Jokainen Suomessa syntynyt vauva saisi tilin ja koulussa esimerkiksi 15-vuotiaana opeteltaisiin, miten sijoittamista ja omistamista tehdään. Osakesäästötilin saisi jokainen hallintaansa täysi-ikäisenä.

Työryhmän mukaan suomalaisen yhteiskunnan tulee panostaa myönteiseen asenneilmapiiriin ja omistajuuden osaamiseen kaikilla koulutusasteilla, aina peruskoulusta alkaen. Opetussuunnitelmien talousosaamisen sisältöjen riittävyttä ja ajantasaisuutta tulee tarkastella, sekä akateemista tutkimusta lisätä.

Omistajuus demokratisoituu ja kaikilla suomalaisilla on mahdollisuus omistaa ja käyttää omistajavaltaa.

Kotimaisen omistajuuden työryhmän esitys osakesäästötilistä osaksi äitiyspakkausta on kannatettava ehdotus demokratian kannalta.

Siksi esitämme valtuustoaloitteena, että Forssan kaupungissa lähdetään selvittämään kunnianhimoisesti etujoukoissa, kuinka voidaan toteuttaa kotimaisen omistajuuden työryhmän esitystä osakesäästötilistä. Ehdotammekin, että jokaiselle koulunsa aloittavalle forssalaiselle lapselle tehdään oma osakesäästötili, johon kaupunki tallettaa esim. 150 euroa. Koska maailma muuttuu koko ajan epävarmemmaksi, rahaan liittyvät taidot tulevat entistä tärkeämmiksi. Tällä ajatuksella voimaannutetaan ja lisätään tavallisten forssalaisten talousviisautta tulevaisuudessa. On tärkeää, että Forssan kaupungin perusopetuksessa lähdetään harjoittele-

maan oppitunneilla, oppilaskerhoissa ja valinnaisaineissa säästämistä ja taloustaitoja. Kaupungin avaaman ekaluokkalaisen osakesäästötilin saisi jokainen forssalainen koululainen hallintaansa täysikäisenä.”

Emmi Lintosen lisäksi valtuustoaloitteessa olivat mukana valtuutetut Ritva Aho, Ilkka Joenpalo, Saara Jokinen, Eino Järvinen, Tomi Karlsson, Kaisa Lepola, Kaija-Leena Niemi, Tarja Rajahalme-Tahvanainen, Hannu Rekunen, Matti Uutela, Pasi Vikman ja Janne Vuorenmaa sekä varavaltuutettu Jennica Kainulainen.

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 31.05.2021 § 175

Valmistelija Kaupunginsihteeri Matti Pietilä, p. 03 4141 5269, matti.pietila (at) forssa.fi

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa keskushallinnolle sekä sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalle yhteisesti tehtäväksi laatia aloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 20.03.2023 § 103

Valmistelija Hallintojohtaja Hanna Saarni, puh. 040 573 6133, hanna.saarni@forssa.fi ja sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, puh. 050 596 5155, jarmo.pynnönen@forssa.fi

Osakesäästötilin alaikäiselle voivat nykyisen lainsäädännön puitteissa avata vain lapsen huoltajat yhdessä. Osakesäästötilin kaupankäyntioikeus määritetään lapsen huoltajalle/huoltajille. Lapselle itselleen kaupankäyntioikeutta ei ole mahdollista antaa. Myös osakkeiden lahjoittaminen edellyttää huoltajilta arvo-osuustilin avaamista sekä lapsen huoltajien suostumusta (allekirjoitusta) lahjakirjaan.

Osakesäästötilin avaaminen koulunsa aloittaville koululaisille siis edellyttäisi kaikkien lasten huoltajien kontaktointia ja heidän aktiivisia toimiaan tilin avaamiseksi. Tämän jälkeen kaupungin lahjoituksen tekemiseksi tulisi tehdä lahjakirjat, jotka sekä kaupunki, että lapsen huoltajat allekirjoittavat. Osakkeiden ostaminen suoraan toisen nimiin ei ole mahdollista. Lisäksi lahjoittamisvaihtoehdossa haasteeksi muodostuisi myös lahjoitettavien osakkeiden valinta.

Mikäli lahjoitus tehtäisiin ns. rahalahjoituksena esimerkiksi antamalla jokaiselle koulunsa aloittavalle aloitteen mukainen 150 €:n shekki osakesäästämiseen sijoittamista varten, on mahdollista, että kaikkien lasten huoltajilta ei löydy riittävää aktiivisuutta osakesäästötilin avaamiseksi ja osakesijoituksen tekemiseksi alkuperäisen tarkoituksen mukaisesti. Kaupungin on myös käytännössä mahdotonta mitenkään kontrolloida miten lahjoitus on käytetty. Tämä voisi johtaa siihen, että lapset joutuisivat keskenään eri arvoiseen asemaan riippuen huoltajien aktiivisuudesta asiassa. Toisaalta ottaen huomioon sen seikan, että lapsella ei ole mahdollisuutta hallinoida tiliä ennen täysi-ikäisyyttä, tilin avaaminen ei mainittavasti lisäisi lasten talousosaamista tai tietoutta sijoittamisesta. Osakesäästämisen organisointia ja siihen käytettävän taloudellisen panostuksen ei voida katsoa olevan myöskään kunnan ydintehtävien piirissä. 150 € rahalahjoitus kaikille ekaluokkalaisille maksaisi noin 15 000 €/vuosi ikäluokan ollessa noin 100 lapsen luokkaa. Lisäksi toteuttamiskuluihin olisi huomioitava hallinnollinen resurssi.

Lasten talousosaamisen vahvistamista voidaan tukea ja tuetaan osana kasvatuksellista työtä ja se on myös Forssan kaupunkistrategian ”taloudellinen järkivihreys” teeman näkökulmasta keskeinen huomioon otettava seikka kouluissa ja varhaiskasvatuksessakin. Forssan koulut tekevät mm. säännöllistä yhteistyötä Turun yrityskylän kanssa. Toiminnan tavoitteena on antaa kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisille myönteisiä kokemuksia työelämästä, taloudesta ja yhteiskunnasta opetussuunnitelman mukaisesti: *”Yrityskylä Yläkoulun peliareenalla oppilaat johtavat kilpaa yritystä kansainvälisillä markkinoilla. Oppilaiden toisiaan vastaan kilpailevissa johtoryhmissä jokaisella oppilaalla on oma vastuualueensa. Pelin aikana tiimit valmistavat ja myyvät tuotettaan asiakkaille ja johtavat yritystä yhden vuoden ajan. Voittajatiimi on se, joka on saanut kasvatettua hyvän liiketuloksen lisäksi eniten mainettaan. Pelissä yhdistyvät digitaalisuus ja vuorovaikutus. Yrityskylä Yläkoulu kehittää tutkitusti nuorten talousosaamista.”* (Kalmi 2018)

Forssan yläkoulut ovat aiempina vuosina tarjonneet yrittäjyyteen liittyviä valinnaisaineita. Lisäksi kaupunki on lähtenyt kuluvana keväänä mukaan Nuori Yrittäjyys ry:n Kanta-Hämeen toimintaan.

Kaikkien näiden opetukseen liittyvien toimintojen tarkoituksena on vahvistaa yrittäjyysasenteen lisäksi myös oppilaiden taloustaitoja.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, puh. 03 4141 5260

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen aloitteeseen annetun vastauksen ja toteaa, ettei se aiheuta tarvetta lisätoimenpiteille ja ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee aloitevastauksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

